

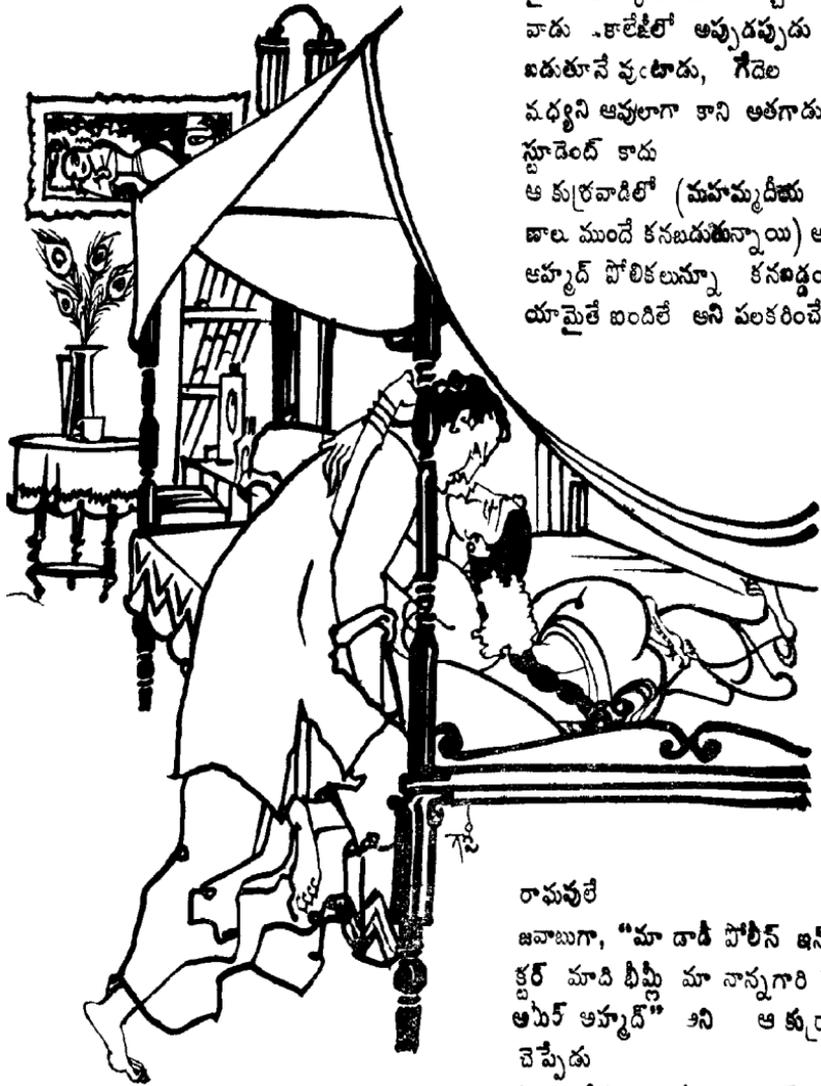

భవమిదిపాటి రమ్యగ్రాహం
క్యంగార స్వం

“వలకు తేనెలకల్లి వవళించెను—
 కలికితనముల విభుని కలనినదిగానః”
 అది అన్నమాచార్యులవారి నుడు గీత
 ఆ గీతం యిక్కడ అనువర్తించదు
 ఈ “లక్ష్మీ” కూడా “వవళించింది!”
 కాని కలికితనం”లేదు కరుణదనమే!

“అలనిసొలని కలికిరూపం
 ఆర్పివేయగ కోర్కెదీపం
 నిదుర రామిని మాధవునికి
 చెదరెవది యెంతో—
 అది ఎవరో పూర్వకవి గీతంలోని
 శకలం
 రామవులు మంచమీది నుంచి లేచాడు
 లక్ష్మిని చూద్దామని అంతకుముందు వెలి
 గించిన జీరోవాచ్ దీపం ఆర్పేసి పద
 కొండున్నర గంటల ఆ రాత్రప్పడు
 డాబా మీదికి వెళ్ళాడు
 తెండేశ్వయినా సరే, ఎందుకో లక్ష్మికి
 ఈ రసం అనుభవై కవేద్యం కాలేదు
 నానుంచి ప్రయత్నలోపయేమీలేదు! ”
 అని ఆయిడువందల తొంభయ్యోసారి

స్థిరంగా నిశ్చయంగా అనుకున్నాడు
 ఎవరది రామవులేనా? ప్రశ్నవిని
 పక్కంటి డాబామీదికి చూశాడు
 ఆ పలకరింపు ఆమీర్ అహ్మద్ ది
 ‘నేనే ఆమీర్!’
 ఏం కథా? నిద్రరాలేదా?
 ‘సీకులాగానే’
 “నాతో పోయ్యోడం అంత ఆరోగ్యం
 కాదు భాయ్ అమీర్ చప్పడు చేస్తూ
 నవ్వాడు ఇటువేపు వచ్చేస్తావా? బల్ల
 తెస్తానుండు!”
 పక్కపక్కనేఉన్న ఆ రెండు డాబాయి
 ఒకే ఎత్తు క్రీందిగదులు ప్రహారీగోడకి
 అయిదేసి అడుగుల దూరాన్నుండేట్టు
 కట్టినా, డాబాలు రెండూకూడా మూడేసి
 అడుగులు పక్కటివేపుగా వ్యాపించే
 టట్టు కట్టుకున్నారు ఇద్దరు వోనర్లు
 ఎవరికి వారే
 అప్పుడెప్పుడో చిన్నప్పుడు ఒకే గదిలో
 ఉండి ఒకే కాలేజీలో ఒకే క్లాసులో
 వుంటూ కాలగేళపాటు చదువుకున్న
 ఆస్నేహితులిద్దరూ వేర్వేరు కాల ఉద్యో
 గాలు చేసుకుంటూ పదిహేడేళ్ళపాటు
 ఎడబాసి మొన్నసీమధ్యనే మళ్ళాఇక్కడ
 కలుసుకొన్నారు వాళ్ళిద్దరూ ఈ ఊరికి
 ఉద్యోగరీత్యా చేరింది ఒకే నెంబో
 ఇద్దరూ ఈపేటలోనేఅద్యయ్యోకోసం వేట
 సాగించి, కాకతాళియంగా పక్కపక్క
 యిళ్ళు నిరుకు చేసుకున్నారు
 పక్కయింట్లో యెవరున్నారో తెలుసు
 కోకపోకడం ‘నాగరికం’ ఐనా అలా
 నెలరోజుల కన్నా ఆగలేకపోయాడు
 రామవులు కారణం రోజూ తను కాలేజీ
 నుంచి ఇంటికొచ్చే వేళకి ఒక స్పోర్ట్స్

సైకిల్ తొక్కుకుంటూ వచ్చే ఆ కు
 వాడు .కాలేజీలో అప్పుడప్పుడు క
 బడుతునే వుంటాడు, గేడెల తొ
 వధ్యని ఆవులాగా కాని అతగాడు త
 స్టూడెంట్ కాదు
 ఆ కుశ్రవాడిలో (మహమ్మదీకు
 జాల ముందే కనబడుతున్నాయి) ఆమీ
 ఆహ్మద్ పోలికలున్నూ కనబడ్డంచే
 యామైతే బందిలే ఆని పలకరించే!

రామవులే
 జవాబుగా, "మా దాడి పోలీస్ ఇన్స్
 క్టర్ మాది బీప్టి మా నాన్నగారి పే
 ఆఫీస్ అహ్మద్" అని ఆ కుశ్రాడ
 చెప్పేడు
 పద్దెనిదిళ్ళుట బివ థర్షయర్ చదు

తున్నాడు. పేరు కలామ్. ఒక చెల్లెలు; నూరున్నీసాట, పదోక్లాసు చదివి మూనే సింది. ఒక్కో తమ్ముడు జప్రాలిట. తొమ్మిది చదువుతున్నాట్ట. వాడు పుట్టి నప్పుడే వాళ్ళమ్మ పోయింది.

అన్నీ విన్నాక అమీర్ ని పలకరించాలని మరింతగా కలిగింది, కోరిక రాఘవులికి. కాని ఒకహత్యకేసు దర్మాపులో చిక్కుకున్న అమీర్, ఆ మర్నాటి రాత్రి పద కొండు గంటలకి గాని ఒట్టు చేసేలేదు. ఆ యెడబాటు భరించలేక పోయాడు రాఘవులు.

ఇంటికి రాగానే రాఘవులి సంగతి కొడుకు చెప్పగా విన్నాడు అమీర్. కాని ఆ పదకొండు గంటల రాత్రప్పుడు రాఘవుల్ని నిద్రలేవవమా అని సంకోచం కలిగింది అంతలోనే; పక్కయింటి గేటుదగ్గర లీలగా ఏదో శబ్దం వినిపించింది, ఆ పోలీస్ చెవులకి.

రాఘవులికి ఆ మోటార్ సైకిల్ చప్పుడుతో పరిచయం అయి పలకేసు రోజులే అయింది. అయినా ఆ విలక్షణ మైన ధ్వని అతన్ని ఎంతగా ఆకర్షించిందంటే; అతను; “ఇదొకటి నేర్పారు. మధ్యలో లేచిపోవడం” అన్న లక్షి మాటల్ని కాతరు చెయ్యకుండా వంటికి టింగీ గట్టిగా చుట్టబెట్టుకుని, ఒక గది తలుపు ఒక వరండా తలుపు తెరిచి, తల్లికి మెలుకువ రాకుండా జాగ్రత్త పడుతూ; అమీర్ మోటార్ సైకిల్ కి స్టాండ్ సే లోపుగా తన ఇంటి గేటు దగ్గరున్నాడు...

.....

డాబామీద వున్న గదికి పక్కనే విడిగా

స్నానపుగది మరుగుదొడ్డి వుండడాన్ని; అది అమీర్ ప్రయవేటు రూమైంది. మంచం, బేబుల్, ఫ్యాను, రిప్రెజెంటేటివ్ పుస్తకాలు, బట్టలు, ఫాన్ కోసం ప్లగ్ సాకెట్టు. “మూడు వందల అరవై రోజులూ ఇవై నాలుగేసి గంటలకూడా చేతనించా పనుంటు ది గనకా సరిపోయింది గానీ, లేకపోతే ఈ ఒంటరి బ్రతుకు దుర్భరం బాయ్” అంటాడు. పనిలో ఒత్తిడి బాగా ఎక్కువైనా, బొత్తిగా భాగ్యవన్నా ఆ గదిలో అతనొక్కడే కూర్చుని మద్యపానం చేయ గలడు. ఎప్పుడైనా గాలి మళ్ళితే వొక “ఆడతోడు” ను రప్పించుకోవడం కద్దు. పక్కయింట్లో రాఘవులు ఉన్నాడని తెలిసి; వుటినుంచి చవరంగం ఆట సాగుతోందక్కడ. అమీర్ చవరంగంలో మంచి ఆశ్రిక్తుడు పట్టుమని నాలుగెత్తులయినా పడకముందే రాఘవులి ఆట సీరస పడిపోయిందని తెలిపోయింది.

“జీవిత సార్థవాహము విచిత్రగళినో వయనించు; నందులో నీవొక రెప్పపాటయిన నెయ్యిరతో నుఖముందు వేని

మోదావహ మంతకన్న కలదా? మదుపాత్రిత నందియమ్ము సాఖీ! వి వరించెదోల తిలకింపని రేపును; రేయి జారెడిన్”

అంటూ అందుకుని ఉమర్ భయ్యం రుజాయికి కవికోకిల రామిరెడ్డిగారి తెలుగు సేతలోంచి కమ్మని పద్యాలు చదవడం మొదలు పెట్టాడు అమీర్.

ఖమాస్, పూరబి, దెలి, ముల్తానీ, బేహాగ్ పీలూ లాంటి హిందూస్తానీ రాగాల్లో,

సంగతులూ దీర్ఘలూ మోపు చెయ్య కుండా భావానికి ప్రాణంపోస్తూ అతనలా ఎన్ని పద్యాలైనా చదవగలడు అంటే కాదు. పాఠశాలక మూలంనుంచి ఎడ్యుర్డ్ పిజ్ గెనెర్ల్ ఆంగ్లనువాదం నుంచి, ఆ పద్యాలెలా వెలువడ్డాయో ఆ స్థాయిస్య వివరమేమిటో చెప్పి కవికోకిల తీయని పలుకంను మెచ్చుకుంటూ శకలాలు శకలాలుగా సమాసాలు, సమాసాలుగా దండాస్వయం చెయ్యగలడు.

అంతకుముందే రాఘవులు ఆట అంతంత మాత్రం. ఇహ దీంతో రేగిన కలత మరింత. అంచేత రాఘవులూ అందు లోనే విజృంభిస్తాడు. “రహివుట్ట జంత్ర గాత్రముల రాల్లరగించు విమల గాంధ ర్వంబు విద్య మాకు” అని అల్లసాని పెద్దన మనుచరిత్రలోదో!

“-వాసోభూషణ గంధమాల్య
 రచనా నైవిత్ర్య సజ్ఞాంగియై;
 ఆ నీమంతిని అన్యకాంతయను
 మిధ్యాప్రాంతి పుట్టించుచున్
 వాసాగారమునందు నొక్కతెయ
 నానాభంగి వర్తింపు న
 త్యాన క్షీన్ -విభుండామోదముం

బొందగన్”
 అని శ్రీనాథుని శృంగార నైషధంలోదో
 “కూడితి విక, దయలుంచరా, మువ్వ
 గోపాల-నా మోహ మెంచరా; వేడు
 కయ్యాని; కెగలించరా” అని క్షేత్రయ్య
 పదం లోదో,

“నిగనిగని మోమువయ,
 నెలులు గెలకులు చెదర
 వగలై చాలి పవళించెను
 తెగని పరిణతులతో తెల్లవారినదాక
 అగదేశవతి మనసు జొప్పిగానగాన”

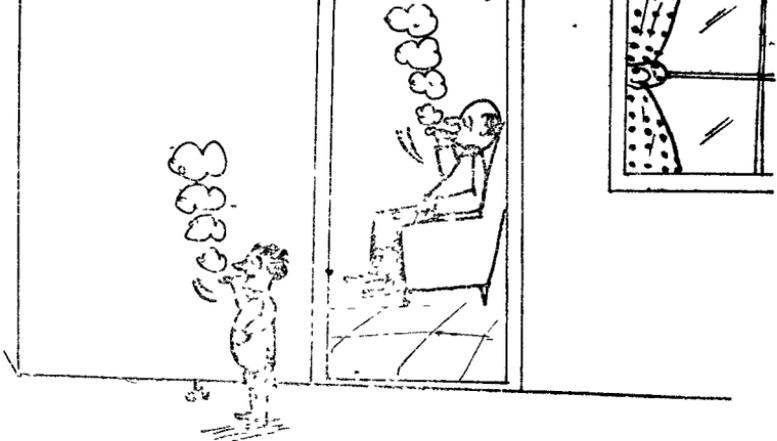
అని అన్నమాచార్య తీర్తన లోదో!
 పద్యమో శ్లోకమో గే మో అంతుకుని,
 సమర్థవంతమైన వ్యాఖ్యానం నిర్వహి
 స్తాడు రాఘవులు
 “పహ్యో! పహ్యో!” అనీ, “సుభానల్లా!”
 అని కరతాళ ధ్వనులు చేస్తాడు. అమీర్.
 ఇంకా సరదా తీరకపోతే రాఘవులు
 ఖుజం మీదనో, నడుం మీదనో చరు
 స్తాడు. మరి అయితే అతన్నీసారి కావి
 లించుకునే తన బాణీలో మెచ్చుకుంటాడు
 “ధన్యధపురా, మిత్రమా!” అని అరు
 స్తాడు. “గో! హేవ్ ఎ నైస్ లైమ్!”
 అని రాఘవులికి వీడ్కోలిచ్చి రెండు
 దాబా గోడలకీ మధ్య బల్ల చెక్కెవంతెన
 ఎక్కించి పంపేస్తాడు.

ఆ మాటల్లోంచి “గో హేవ్ ఎన్ ఐస్
 లైమ్” అనీ వినిపిస్తుంది రాఘవులికి.
 బల్ల చెక్కయెక్కి దాబా మారి మెట్లు
 దిగి, మెట్ల గది తలుపు మూసి పడక
 గదిలోకెళ్ళి, జీరో వాచ్ బల్బ్ వెలిగించి
 అక్కడ కరగని “ఐస్” గడ్డలా నిద్రి
 స్తున్న ఇల్లాల్ని చూసి, దీపం ఆర్పేసి
 మంచంమీద ఆమెకి తగలకంతా ఒంగి
 పడుకుంటాడు రాఘవులు.

“అలికడైతే చాలు, ఆనతో నా కనులు
 వెదికేను నలుదెసల, అతడేమి”
 అనుకొని-కనులూ చేతులూ తెరవ వల
 సిన సీతారామలక్ష్మి మండు వేసంగిలో
 కూడా ముడుచుకొని పడుకోగలదని,
 అలికిడి కాగానే నిద్రా భంగమైనట్టు
 ఒళ్ళు కదిపి చిన్న మూలుగుతో ఒంటి
 మీదున్న వస్త్రాల్ని చాలనట్టు దుప్పటి
 లాకునిముసుగుపోసుకునిగోడవేపుతిరిగి
 పోగలదని రాఘవులికి ముందే తెలుసును.

.....

CHILD IS THE FATHER OF MAN.

“బి.వి సైకండియర్ తెలుగు పేపర్ల స్పాల్ వేల్చుయేషన్ కోసం వాల్టేర్ వెళ్ళి పన్నెండు రోజులున్నాను బ్రదర్. అట్నుంచి ఆ ఖ రో జు సాయ కాలమే వచ్చేద్దామనుకునీ కూడా, కౌల్స్ కోరిక ప్రకారం ఆ రాత్రి సినిమాకని ఉండి పోయాను. ఎంత మంనని కాదనడం? ఇటు ఏలూరునుంచి అటు శ్రీకాకుళం వరకు ఎందరో క్లాస్ మేట్స్ లెక్చరర్స్ అయ్యారు.... మర్నాడు సింహాద్రి ఎక్స్ ప్రెస్ లో వచ్చాను!

“ఆ బండి అంత ఖాళీగా ఉండడమే నేనెంచుకున్న సింగిల్ సీట్లో నేను, దానికి సరిగ్గా పక్కవేపున బార్ సీట్లో ఒక జంట, అంతే! ఆ కంపార్ట్ మెంట్ లో నాలుగో ప్రాణి లేదు! ఆ అమ్మాయి సుమారు పాతికేళ్ళకుంటాయనకో-అత్యద్భుత సౌందర్యవతి అంటే నమ్ము! అతను కూడా సుమారు అందగాడూ స్పూరద్రూపిని. ఇహ వాళ్ళిద్దరి లీలలా

ఏమని చెప్పను? కాసేపు అతను కిటికీని ఆరుకుని కూర్చుంటే అతని ఒళ్ళో తల పెట్టి ఆవిడ పడుకునేది. కాసేపు ఆవిడ కూర్చుంటే ఆవిడ ఒళ్ళో తలపెట్టి అతను పడుకునేవాడు! ఇక అవి ముచ్చట్లు కావు, ముద్దులు కావు, సరసాలు కావు, కేరింతలు కావు, గుసగుసలు కావు! అలకలు కావు! ఎదురుగా మరో మొగవాడున్నాడని అతనికి లేదు, పక్కనే వరపురుషుడున్నాడని ఆవిడకి లేదునంతోచం! అంత స్వేచ్ఛగా, నిస్సంకోచంగా హాయిగా, అట్టే మాట్లాడితే విశృంఖలంగా ఆ జంట ఆ సెకండ్ క్లాస్ కంపార్ట్ మెంట్ లో శృంగారంభ చర్యలకు పాల్పడ్డారు. ఆ చేష్టలు చూసి నాకు నిజంగానే మతిపోయింది.

“నాకూ మా లక్ష్మికి పెళ్ళయి రెండేళ్ళు కావస్తోందిప్పటికి. అలా బహిరంగంగా మాట అటుంచి, ఆఖరికి కిటికీలు, తలుపులూ మూసేసుకున్న గదిలో జీరోవాట్

బల్బ్ అయినా వెలిగించని చీకట్లో కూడా మేం ఎన్నడూ అందులో శతాంశం సహస్రాంశం కూడా చేసుకోలేకపోయాం అంటే నమ్ము! మా వ్యవహారం అంతా నువ్వో అందుకు పోస్తున్నావంటే నేనో అందుకు తాగుతున్నానన్నట్టుగా సాగుతోంది... ఏదో వాడి పాపాన వాడే పోతాడంటే అన్నట్టుగాను; పెళ్ళాడేడు, అన్నం వస్త్రం పెడుతున్నాడు గనుక వీడికైనా ఒళ్ళుప్పచెప్పకపోతే భగవంతుడో సాటి మానవులో చరణ్ తీసుకోవచ్చు నన్నట్టుగానూ ప్రవర్తిస్తుండే తప్ప సరసం సహకారం ఎన్నడూ లేవు బ్రదర్ నాకు!

“ఆ రోజు చెప్తే నమ్మవేమోగాని అమీర్ నాకు పిచెక్కినట్టుయిపోయింది సాయం కాలం వరకు ఎలా ఉన్నానో నాకే తెలీదు! వేసవి సెలవుల మూలాన్ని కాలేజీ కూడా లేదు! మామూలుగా రాత్రి పదిగంటలు దాటాక, మా అమ్మ నిద్రపోయాకనే లక్ష్మి నా గదిలో కొస్తుందనలు. చచ్చినా, ఆవలిస్తూ లయబద్ధంగా చిటికెలు వేస్తూనో, తూగుతూనో వస్తుంది. నేను తన కోసం ఎదురుచూస్తూ మంచం మీదపడుకున్నానా- “జరగల్గి” అంటుంది ఆవలింతలోంచి ఒక డేమాట. నేను డిమ్ముగా డేబిల్ లై డేసుకుని కూర్చుని పుస్తకం చదువుతున్నానా “మీ చదువైపోగానే దీపం తీసిస్తారు కదూ?” అని తన మొహానికి దీపం వెల్లురుతగలకుండా అటు తిరిగి పడుకుని చుప్పటి మొహం మీదికి లాక్కుంటుంది...

“నా పెళ్ళి చాలా లేటుగా చేసుకున్నానీ కు తెలుసుగదూ! అంటే, మాచెల్లెలు

పెళ్ళి అయ్యేదాకా నేను “బీష్మించు” కున్నాను కదా! ఆ ముప్పయ్యయిదో ఏట అయినా, పద్దెనిమిది, ఇరవై ఏళ్ళ మ్యూసికో చేసుకుంటే భయంవల్లనో ముగ్ధత్వం వల్లనో వైముఖ్యం వల్లనో తొలగిపోవచ్చు. అసహించుకోవచ్చు: చల్లడిపోను. వచ్చు కాని నా పెళ్ళికి నాకెలాగైతే ముప్పయ్యయిదేళ్ళున్నాయో మా ఒక్కీ కి ముప్పయ్యైక్క సవత్పరా లున్నాయి మరి... మరి తనెంకటిలా ప్రవర్తిస్తోదో నాకర్థమై చాడదు!

“ఎన్నో శృంగార గథలున్నాయి నా దగ్గి. సహపదాయ సాహిత్య విద్యార్థిగా, అధ్యాపకుడుగా పోగేసినవి. వాణ్ణో బాగా కథలు కథలు చవి వినిపించడానికి ప్రయత్నించేవకొనాళ్ళు అర్థాలు చెప్పాలనుకదా! ‘వీ పొండి, ఏమిటా అసహించు మాట్లు’ అనేసేది పురాతన చిత్రకళ ఆధారంగా వేసిన పోదోలు కూడా చూపి చేసు శివశివా అని కళ్ళు మూసుకోడమే -

“సరే-ఆ రోజు సగతి చెబుతున్నాను కదూ? ఇహ ఈ రోజు రాత్రి పడేవరకు కూడా ఆగను, సాయంకాలమే ఈ భావానికి ముఖ్యార్థం శరీర చ్య నిర్వహించేయాలని ఊరి ఊరి. మా అమ్మకి ఊళ్ళో ఆడుతున్న “భక్త అచరిష” సినిమా గురించి ర్షించి ఆవిణ్ణి ఒప్పించి డిక్షా ఎక్కించి ఇలా ఇంటి కొచ్చేనో లేదో-మా లక్ష్మి ముంచగదిలో ఓమూల చణ్ణిల పడిపోయి కూచుని “ఆ చాపా చెబు ఇలా పడేయండి!” అంది!

“అదీ - మామూలుగా మా ఇళ్ళలో అయితే ఈ శౌచాన్ని మూడు రోజులే

శాఖసారా, మా లక్ష్య భ చ్చి తం గా అయిదు రోజులు ఆపేస్తుంది. కొంద రైతే ఇళ్ళలో కలిపేసుకుంటున్న ఈ రోజుల్లోనే ఇదంతా!

“ఇలా ఎందుకు జరుకుతోంది బ్రదర్? ఇహ నా జాతకం ఇంతేనా? నేను ఇన్ని వందల శృంగార కావ్యాలానూ చదివి పొందిన రసతుష్టి ప్రయోగాత్మకంగా అనుభవైక వేద్యంగా పొందే భాగ్యం నాకు కలగదా?”

అని ఓ రోజు రాఘవులు దుఃఖపడితే అమీర్ అహ్మద్ పకపకా నవ్వాడు “బలే సొసైటిలే, మనది! మా ముస్లిమ్స్ లో కూడా కొందరింతే! మొగవాడి చేష్టలకి స్పందించినట్టు తెలిస్తే విశృంఖలత్వం ఆపాదిస్తారని ఫ్రీజిడ్ గా మిగిలిపోతారు, నటిస్తారు తెలుసా?” ఆ నవ్వు చాలాసేపు కొనసాగింది.

“రేపు కలుద్దాం” అని రాఘవులు లేచాడు.

“రేపు ఏవేళప్పుడు కొంపకి చేర్తానో! మా యస్పీ దిగుతున్నాడు రేపు!”

ం.....ం.....ం
 “నమస్కారం మేష్టాభూ...అబ్బ! దేవుళ్ళాగా కనిపించారండి...”

రాఘవులు దిగ్రాంతి చెందాడు. అది ఎకరో మనుష్యమాత్రులు చేసిన అభి వాదం కాదు...

రతియో, పార్వతియో, శచీయువతియో; రంభాంగనా రత్నమో?

కడు + ఎదుట = కట్టెదుట — నిలచి మోహనరాగంలో మీదిన హృదయ తంత్రీ నిస్వనం—

ఇప్పుడే తలచుకున్న వాళ్ళు ఇప్పుడే

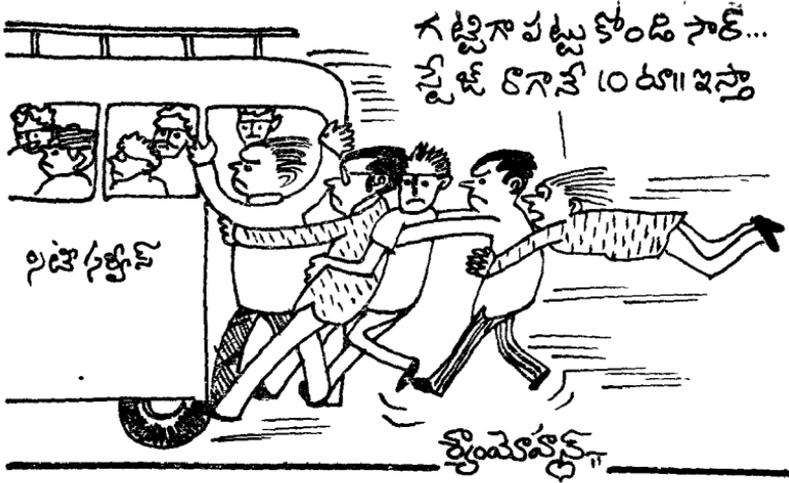
కనబడత “నూరెళ్ళు ఆయుర్దాయం” అంటారు రాత్రి తలచుకున్న మనిషి తెల్లారి కనబడితే ఎన్నోళ్ళు?

“మీరు-” అనా డు; గుర్తుపట్టలేక కాదు, మరో నాలుగు సుస్వరాలు పలికించాలచే.

“మేం మీకు తెలికపోయినా మీరు మాకు బాగాతెల్పండి...మమ్మల్ని కూడా మీరు- మచ్చిపోయారు గాబోలు గానండి, చూసే రండి ఆ రోజు రైల్వే-వాల్తేర్ నుంచి సామర్లకోట వరకు-సింహాద్రి ఎక్స్ ప్రెస్ రో-మనం ముగ్గురం వాకే పెట్టో గూర్చుని...ఆరోజు ఆయన్ను సాగ నంపడంకోసం నేను సామర్లకోటలో దిగడీపోయానండి, తమరేమో వెంటనే టిక్యెట్ వాచ్చేవారండి-”

“ఓహో, మీది ఈ ఊరేనా?”

“మాదేమో ఈఊరేనండి..... వారు కాకినాట్లో ఉంటారండి... తండ్రిచాటు బిడ్డ...అర్జన్సీ తరవాత మరవిజేస్తాను గాన డీ వారేమో యిప్పుడే పిన్సిసాల్ గారి రూమ్ లో కెళ్ళారండి. ఇంటర్వ్యూ కొచ్చేరండి, ఎకౌంటెంట్ ఉద్యోగాని కండి” ఆ మాటల్లో ఇంకా దగ్గరిసా వొచ్చి రాఘవులి రెండు చేతులా పట్టేసు కుంది...“అయ్యా! అయ్యా! వారికెల్లా గయినా ఈ ఉద్యోగం రావాలి-డి. ఈ ఊర్లో యె ర్నూడిగినా ప్రిన్సిపాల్ గారికి మీ మాట మీదనే గురి అన్నారండి... సార్, మీరు నామీద దయవుంచి వెంటనే లోపలికెళ్ళి కలగజేసుకోవాలండి కాస్త ఆలస్యమైనా విషమైపోతుందండి ... వారికి ఇల్లాంటి పద్ధతులు తెలియవండి ...వారికిక్కడ వుద్యోగం చెయ్యడం నా

కెంతో మేండ్... అని చేతులు పది లేసి, నమస్కారంగా జోడించి "తమ రుణం పుచ్చుకోనండి" అన్నది. వెంటనే చేతులు మళ్ళా పట్టుకుని అతని కుడి అర చేతిలో తన బొటన ప్రేలితో నొక్కింది. ఆ నిమిషం ఆనిమిషీయం—

ఆ సంకేతం అంతం చేసుకోడానికి రాఫు పులు, సతి సీతారామలక్ష్మికి కొంత అపచారం ద్రోహంతలపెట్టడానికి ముందుగా నిర్ణయించుకోనక - డ్లైయి. బీజం ఉన్న దున్నట్టుగా క్షేత్రప్రసక్తి లేకుండా సద్యోపవిత - బొంబ ఫల పుభుభుభుత మైన వృక్షంగా మారగలిగిన కుణం అది.

"సరే! నువ్విక్కడ కూర్చో. అయిదు నిమిషాల్లో వస్తాను" అని ఆ పక్క నున్న క్లాస్ రూమ్లో స్టేజిమీద పున్న కుర్చీని క్రిందికి దింపి "అతని పేరే

మిటి?" అన్నాడు ప్రెసిపాల్ రూమ్ లోకి వెళుతూ.

.....
ఒక్క నవ్వే చాలు, వజ్జర వాయిదూ రాల్యలు!

అవేం తక్కువ ప్రలోభాలు కావు... దానికి తోడు అతన్ని అగా కాలేజీనుంచే కానీ నాద బొమ్మని సాగనంపేసి—తనవేపు వేయ చూపించి గుసగుసలాడి, అంత లోనే తన దగ్గరికొచ్చి "మా యింటికి దయచెయ్యాలండి మాస్టారు, తమరు! ఇప్పుడే ఇలాగే!!" అని ఆదర-హాస-పూరిత ఆహ్వానం. ఆ దరహాస పూరిత ఆహ్వానం అసలే తక్కువ ప్రలోభం కాదు.

కొట్టికి వెనకవేపున, కొంచెం రద్దీతక్కువగా వుండే వీధిలో, పురాతనమైన ఒక పెంకుటింటి నుండు గొండు రిషాల ఆగాయి. వీధి గుమ్మం ప్రహారీగోడ,

అక్కడున్న ఖాళీ స్థలం, మొదటి వరండాగది, పాతదనమో సప్రదాయ వైభవమో తెలియనంత గజిబిజిగా తోచాయి రాఘవులికి.

వరండాగదిలో మూడు ఖాళీ కుర్చీలు, ఒక బేబీల్ ఫ్యాను. దాని కెదురుగా పడకుర్చీలో వాక ముసలమ్మ ఆవిడ అస్పష్టంగా గొణుగుతున్నట్టే వున్నా, అది కృష్ణకర్ణామృతంలోని శ్లోకమేనని గుర్తుపట్టాడు రాఘవులు.

అందుకోసం అక్కడే నిలిచిపోయిన రాఘవుల్ని, “రండి మాష్టారు, లోపలికి రండి” అని చెయ్యి పట్టుకుని ఆహ్వానించింది. “మా అమ్మమ్మ... కళ్ళు ఆనవు...” అంది.

“ఎవరే, ఉలూచీ?” అడిగింది ముసలమ్మ “అయ్యవారమ్మమ్మా!” అని కంఠంలో ప్రసన్నతే వుంచి, కళ్ళలో విసుగు చూపింది. “లోపలికి!” అన్నట్లు రాఘవులికి సంజ్ఞ చేసింది.

ఉలూచీ!
ఉ...లూ...చీ!!
“నీపేరు—”
“ఉలూచీ...” కనురెప్పలల్లారుస్తూ, నవ్వుతూ, ఉలూచీ....

“.....నాకెంతో ఇష్టం..... విజయ విలాసంతో చేమకూర వెంకట కవి చెప్పినట్లు—రూప విభ్రమ రేఖా భనులెండు నాగ కన్యలై!” అన్నాడు రాఘవులు, “ఈ కలహంసయాన నను నెక్కడి కేక్కడినుండి దెచ్చి!” అని ఆవిభ్రమం అంతా అనుభవిస్తూ.

“అంతేగాదండి. మేం నాగ వంశీయులం కూడా నండి.” అంటూ ఆ లోపలి గది

పక్కగావున్న మరో గదిలోకి అడుగు పెట్టింది ఉలూచి.

“స్మర దివ్యాగమ కోవిదుల్ మదన శిష్యా తంత్ర విద్యావిదుల్; సురతారంభ మహా ధ్వజ పృవణులు—అని శ్రీనాథ మహా కవి క్రీడాభిరామం అనే గ్రంథంలో చెప్పేడు మీ వాళ్ళకు కావలసిన పురుషుల్ను గురించి—” అన్నాడు రాఘవులు. ఉలూచి నవ్వి లోనికి దై వేండి-” అంది. ఆగదిలో అడుగు పెడుతూ, దాని వైలక్షణ్యాన్ని గమనించేడు రాఘవులు.

మరో గదిలో అడుగుపెట్టినట్టుకాక, మరోలోకంలోనే అడుగుపెట్టినట్టుంది....! ఇంతకుముందు ఈ ఇంట్లోనే చూసిన గదులికి, దీనికి పొంతనా పోలికలేవుగాక లేవు!

దీన్ని కేళీ మందిరం అనాలా, కళా భాండారం అనాలా, లేక ఏ శ్రీనాథ మహా కవినో అడిగి దీనికొక నూతన నామాన్ని నుడికారం చెయ్యాలా అని ఆశోచిస్తూనే “అయితే మీరు, నిజంగా యిప్పటికీ—?” అన్నాడు.

“అవునండీ. చెప్పేను కదండి. మేం నాగ వంశీయుల మేనండీ. తరతాలూ ఇదే విద్యండి, ఇదే జీవకండి చూకు. మీ కిందాక కనిపించిన మా అమ్మమ్మ, రెండెళ్ళ కిందట రంభాత్వం పొందిన మా అమ్మ, గత ఏడెనిమిది నెలలుగా రావు అప్పారావుగారి ఇల్లాల్నిగా వుంటున్నా సేను కూడా నండి, మేం అందరమూ నండి, శూద్రక మహాకవి సృజించిన వసంతసేన వారసులమే రండి.”

ఆ గది దక్షిణపు గోడ మీద ఎత్తుగా వున్న చోట అందంగా వ్రేలాడుతున్న

రెండు తైలవర్ణ చిత్రాలు చూపింది ఉలూచి " మా అమ్మమ్మా నండి మా అమ్మా నండి... ఈ బొమ్మ సాక్షాత్తు దామెర రామారావుగారే దయచేయించా రటండి."

అలా తలతిప్పి మిగిలిన గోడలూచూశాడు రాఘవులు.

రవివర్మ చిత్రించిన మేనక, దమయంతి తానక్రీడ-ముద్గల్ కర్ రూపొందించిన రతిమన్మథ, శి.పార్వతి, జవాన్ నుంచి దిగిన నగ్నసుందరీమణుల బొమ్మలు, రంగులలో అచ్చయినవి, భారీఫ్రేమ్లలో బిగించివున్నాయి.

"బొమ్మలు బాగున్నాయాండీ?" అని అడింది ఉలూచి.

"నిజంగా చాలా బాగున్నాయి. వీళ్ళో చాలామట్టుకు అక్కడా అక్కడా మని నవేగానీ, ఇంత కళాత్మకంగా వీటిని భద్రపరిచే యిళ్ళుంటాయని తెలిదు"

"ఎప్పుడూ ఎవ్వరింటికి వెళ్ళ లేదన్న మాటండీ?" అని నవ్వింది ఉలూచి.

"వెళ్ళకపోవడం అనేది అర్హత, అనర్హత?"

"నేనే చెప్పినా మీకు నచ్చక పోవచ్చు నండి."

"ఔనాను!" అని రాఘవులు. "మరి ఇందులో ఉలూచీ అర్జునుడూవున్నట్లొమ్మ తేదేం?"

"అందులో లేదుగానండి," అని కొంచెం నవ్వింది ఉలూచి, 'ఇందులో ఉందండి' అని, డ్రెసింగ్ టేబిల్ సొరుగులాగి, దాంట్లోంచి ఒక ఫొటోప్రేమ్ తీసింది. అది తేల చిత్రమూకాదు, వర్ణ చిత్రమూ కాదు, భాయాచిత్రం. కాకినాడలో ఫలాని స్కూడియోవారు తీసినది-దాంట్లో ఉలూచి ఉందికాని ప్రస్తుత ఉన్నవాడు అర్జునుడు కాదు. ఆస్పృహ.

వాళ్ళ యిద్దరి పెళ్ళిగురించి చెప్పింది. అతను మూడువేల ఆరు వందల రూపాయలు చెల్లించి, బదుకాసుల బంగారంపెట్టి తన కులం స్త్రీల సమక్షంలో లాభికట్టాడు. ఏడాదిపాటు అతను వచ్చిపోతూ ఉండ వచ్చు. అలా అని, ఇతరులు రాకూడ

దన్న నిబంధనలేదు. కాని తన మొదటి బిడ్డ ఆతగాడివి అవడం తనకి జయమట, అభిలాషానట!

“కూర్చోండి” అని, అగదిలోకి తాము వచ్చిన ద్వారాన్ని మూసి, మరో తలుపు తెరిచి, ‘కళాపతి’ అని కేకేస్తూ లోపలికి వెళ్ళింది ఉలూచి.

పాతకాలపు పట్టిమంచం. దానిమీద ఎత్తయిన పీచు పరుపు. దాని మీద వొత్తయిన బూరుగుదూది పరుపు ఆపైన ముదురు రంగులోవున్న షోలాఫూర్ కలంకారీ దుప్పటి. ఓ వైపున రెండు పెద్ద పెద్ద డిండ్లు కాళ్ళదిక్కున, తలదిక్కున కూడా రెండు గోడలకి పెద్ద పెద్ద బిళువారి అద్దాలు. దోమతెర కట్టుకోవడానికి వందిరి. దానికి పైగా సిలింగ్ ఫ్యాన్. మంచానికి తలదిక్కున డ్రెసింగ్ టేబిల్ దానిమీద క్లుప్తంగా అంకార సామాగ్రి, పరిమళ సంభారం. మంచానికి కాళ్ళ వైపున ఒక పక్కగా చిన్న మేజా. దాని మీద వొక ఇత్తడి పళ్ళెంలో అచ్చం పింగాణివి వొక యాష్ ట్రే ఆపకకన రాజదర్బారులో వుండేవి కాబోలని సమ్మేరకం పాతకాలపు సౌఖ్యదాయకమైన కుర్చీల వందయేళ్ళకిందటిదీ ఉలూచి అమ్మమ్మ గారికి అమ్మమ్మగారి అలవాటి పతనవాయి రాజావారో లేక వారి బంధువో ఇచ్చారు గావుననిపిస్తుంది, దాని పనితనం, నిర్మాణాకారశక్తి మం చూస్తే. చేతులు, కాళ్ళూ, వీళ్ళూ, సీటూ అన్నీ ఉత్కృష్టమైన దారు శిల్పానికి ఉదాహరణలుగా పేర్కొనదగ్గ డిజైన్ల మయంగా ఉన్నాయి. మంచానికి కాళ్ళ వైపున పొడవైన, ఎత్తయిన అరలులేని టేబిల్. దానిమీద ఒక

పీఠ దానిమీద సన్ననిదైన చిక్కని చక్కని తెల్లని ఆచ్చాదన.

తాము ప్రవేశించిన ద్వారానికి ఉలూచి నిష్క్రమించిన ద్వారానికి మధ్య గోడలో ఒక అద్దాల బీరువా. దాని మూడు అరల నిండా పుస్తకాలు.

అద్దాల్లోంచి మూసి వున్న కాలెండ్రాంటివో పలకరించాంని రాఘవులు వంగి నిల్చున్న సమయంలో, చేతిలో కంచుగ్గాసు వుచ్చుకుని వచ్చింది. ఉలూచి. “కొబ్బరిసీక్కు” వుచ్చుకోండి పాలు కాగుతున్నాయండి. మీరు టీ తంటే టీ, కాఫీ అంటే కాఫీ!... ఆగండి, తాళం తీస్తాను!”

.....
 “మా అమ్మ ఎంత తాపత్రయం పడ్డానండి, నాకు సంగీత సాహిత్యాల్లో కొంచె మైనా ప్రవేశం దొరికింది గానూ నాట్యం మాత్రం పట్టు ఎళ్ళేదండి పల్లెకాక, పట్నంకాక, మధ్యస్థంగా వున్న ఈ ఊళ్ళో మమ్మల్ని పాత పద్ధతి ప్రకారం ఒక్క శ్శెవ్వరో పోషించే రాజుల రోజులు కావండి. ఇప్పుడండి, చచ్చిపోతున్న ఈ సాంప్రదాయాన్ని పట్టుకు వెళ్ళాడుతున్న నాబోటి వాళ్ళకు చదువూ ఆటాపాటూ సరి పోవటం లేకండి. అందం వుండాలండి, ఓగలు కురవాలండి, అదను దొరికితే మోసం కూడా చెయ్యాలండి. కొద్దిగా నాట్యం నేర్చిన మాత్రం చేతనే మాపెత్తల్లి చిత్తజల్లు పుల్లయ్యగారి దినాల్లో ఇక్కణ్ణుంచి వెళ్ళిపోవడానికి సాహసించింది కనుకా పెద్ద సినిమాచార అయిపోయి బాగా న.పాదించుకుని గౌరవంగా దర్జాగా బతికిందండి. ఇక్కడుండిపోతే పూట

బత్తెం పుల్ల వెలుగే కదండి?"
ఆ కథలన్నీ విని,
ఆమె చదివిన ఆ గ్రంథాలేమిటో తెలుసు
కొని, వాటిల్లో స్వారస్య ప్రధానమైన
ఘట్టాలూ కవి సమయాలూ చర్చించి
ఆమె ఆవాతావరణంలో నింపిన సంగీ
తాన్ని ఆస్వాదించి-
గడియారం మాసుకున్నాడు రాఘవులు.
వీణను తిరిగి చేబిల్మిద దాని స్థానంలో
వుంచి మంచం దిగింది, ఉలూచి.
మంచం మీది దుప్పటిని తీసేసి మంచం
క్రిందవున్న రైట్లలోంచి తెల్లని చాకింటి
దుప్పటి తీసి, దుప్పి, పరచింది. "మీరు
ఆ కుర్చీలోంచి లేచి కాసేపు ఈ మంచం
మీద ప్రాంతి తీసుకోండి మాష్టారూ!
మీరు పుచ్చుకుంటానంటే మళ్ళీ టీ
ఇస్తానండి... అంటే కానీ పంచెగానీ
ఇమ్మంటూ రాండి కట్టుకోటానికీ?"
రాఘవులు లేచాడు. కళ్ళు సన్నగా చేసి
ఉలూచిని పరీక్షగా చూసేడు.
"మీతో ఈ పూట గడపడాని కండి
ఆప్పారావుగార్ని పంపిచేశానండి. వారి
అనుమతే పొందానండి ఎవాయెకి! మీరేమీ
శంకించనే అక్కర్లేవండి." అంది
ఉలూచి నవ్వుతూ "వాం పని సాను
కూలం కావడం నాకు ఇష్టమూ అపుస
రమూ కూడా కనక సుండి, అది మీ
ద్వారా నెరవేరింది కనకా సుండి-"
రాఘవులు ఆ చనువును విభ్రమతో
చూశాడు.
"ఒక రహస్యం చెప్పేస్తానండి. ఆ రోజు
రైట్లో మీ ఎదురుగానే వారు నన్ను అమి
తంగా లాలించేరు కదండి, ఓసారండి,
నా చెవిలోకి వంగి, ఉలూచి నీ చేష్టలతో

ఆయన్నెంత వేడెక్కిస్తున్నావో తెల్సా"
అన్నారండి! అంటే ఆ మాటకి నే
నేమన్నానో తెలుసాండి?"
"ఊ!"
"ఊ! యేంటండి! నేనే మన్నానో
తెలుసాండి?... ఎప్పుడో ఓరోజు వెతిగి
పట్టుకుని కాక తీర్చేస్తానన్నానండి" అని
కుడిచేతి చూపుడు వేలితో అతని గుండె
మధ్య భాగాన్ని పొడిబింది ఉలూచి.
అంతలోనే చాలా ఆత్మీయమైన ధోరణి
తెచ్చుకుని "చాలా మంచివారండి, వారు
మరొ రైతే ఆ మాటకి నన్నక్కడే
నరికేసే వారేమో?"
"ననవిల్లు శాస్త్రంబు మినుకు లావర్తించు
పని వెన్నతోడ బెట్టిడి మాకు" అని
వరూధిని ప్రవరుడికి చెబుతున్న దృశ్యం
కళ్ళకి కట్టింది రాఘవులకి.
అతనికి పూర్తిగా అర్థమైంది.
చాప చిరిగినా చవరింత.
ఈ ఊళ్ళో మాత్రం ఇంకా స్వల్పంగా
విగిలిఉన్న ఈ కళాస్వరూపాల నైపు
ణ్యాన్ని పరశీలిద్దామని, చాతుర్యాన్ని
చపచూద్దామని, ఈ దూరపు కొండల
నునుపును స్పృశిద్దామని ఎక్కడెక్కడి
నుంచో రసికులు వస్తూనే ఉన్నారని
"సామాన్య"లే అయినప్పటికీ "పర
కీయలా!" అనిపించేటంత భ్రమ కలి
గించి శృంగార రస పరాకాష్ఠను సాజ్ఞా
త్కరించ చేస్తున్న వీరి పొందు విందై
వెళుతున్నారని-కొద్దిరోజులక్రితమే విన్నా
డతను.
అతనికి-
నిన్న రాత్రి అంతకు ముందు మరో

అయిదు వందలతోంబైరాత్రులు కలిగిన ఆశాభంగాలున్నూ గుర్తుకొచ్చాయి.

ఒక్కొక్క జాబళి పాడుతున్నప్పుడు మనోహరంగా కదిలిన ఆమె పెవవులు, వీణ వాయిస్తూ ఉండే రమ్యంగా కదిలిస్తూ ఆమె కన్నులు-తానింతకు ముందు ఎన్నడూ ఎక్కడా పొందనిది, కోరినది అనుభవం ఇదే ఇదే అని పడే పడే చెప్పాయి.

అయిచా సరే-

పారిశ్రామికీకరణంవల్ల సంభవించి నిమిష నిమిషానికీ ఉద్యతమౌతున్న ద్రవ్యోల్బణం ప్రభావంచేత అన్నిరకాల ఆనందాల కాల పరిమితి కుదించుకు పోయి అనుభవం యాంత్రికమై పోయి

నట్టు అతనికి అవగాహన అయింది మొదట్లో కళగా అవతరించి తనకంటూ ప్రత్యేక సంకేతాలను ఆరాధ్య దైవ స్వరూపాలను ఏర్పరచుకొన్న శృంగారం మీద మతం, రాజకీయం తమ ప్రభావాన్ని చూపాయి. శృంగారం రంగులు మార్చి సెక్స్ అయింది. కళ కాస్తా సైన్స్ అపతారం తాల్చింది. ప్రశ్నోత్తరాల స్థాయి కొచ్చింది. అయిచా సరే పాపంగా, నెరంగా పరిగణించబడు తూనే వుంది.

ఈ పరిస్థితి కిక్కడ చోటు లేకపోవడమే ఈ సీమ ప్రత్యేకత, ఇది మహానంద సీమ. ఇది మనోల్లాస సీమ. తాని ఈ పురుషార్థాన్ని రాఘవులు

రు. 80,000 విలువైన బహుమతులు గెలవండి!

5	10	3
4	6	8
9	2	7
(మాదిరి మొత్తం 18)		

ఎంట్రీ ఫీ లేదు. మొదట వచ్చిన 5 ఎంట్రీలకి ఉచితంగా మిక్స్చర్ పొందుతారు.

బహుమతులు : టి. వి లెక చేప్ రికార్డర్.

కన్సోలేషన్ బహుమతి : ఓూ ఇన్ వన్ నేషనల్ మోడల్ ట్రాన్సిస్టర్ 310/- విలువైంది 170/- లకే లభిస్తుంది. వ్యాసా అభివృద్ధి పథకం

ఇది. 9 ఖాళీ గళ్ళను గీసి పై విధంగా అంకెలని 9 నుంచి 11 ఉపయోగిస్తూ ఎటుకూడినా మొత్తం 21 రావాలి. ఒక అంకె ఒకేసారి ఉపయోగించాలి. 15 రోజుల్లో ఎంట్రీలు చేరాలి.

NEW GENVA ELECTRONICS (M.V.)
P. B. No. 136. Ambala_133001

ఎన్నడూ ఒక ధర్మంగానే స్వీకరించాడు కనక అతను సంకోచంలోనే ఉండిపోయాడు.

“లుంగీ వుందా?”

“ఓ!” అని సెకండ్ల కాలంలో మంచం తలాపిన ఉన్న డ్రెసింగ్ డేబిల్ దిగువ భాగంలో ఉన్న అమానుషంలోంచి ఘుమ ఘుమ లాడుతున్న మడత తీసి అందించింది ఉలూచి.

అతను చొక్కా తీసేసి “పాగా కొయ్య”కి తగిలించాడు. లుంగీ కట్టుకుని దానిలోపలనుంచి ప్యాంట్ ను దిగవెడిచాడు “నేను వెంటనే దేహ బాధ తీర్చుకోవచ్చునా?”

“రామాయణం అంతా విని” అని నవ్వుతూ అతనికి ఒగ్గరిసా వచ్చింది ఉలూచి. లోపలి మంచువారోకి తెరిచి ఉన్న తలపుకి అడ్డంగా తెరలాగి “ఇంకా సంచేహమాండీ?” అని అతని ఎదుటికి వచ్చి ఆనుకుని నిలబడింది. ఆక్షణమే అతని మొహంలో రస భేదాలన్ని పసిగట్టి, నాలుక కరచుకుని “ఓ! అదా?” అని చెంగున గెంతి మంచువారోకి దారి తీసింది. అతనికి

మీరుగు స్థలం చూపించి గదిలోకి వచ్చేసింది.

రామవులు తిరిగి వచ్చే సరికి తెర తప్పించుకుని గదిలోంచి మంచువారోకి వస్తున్న “కళాపతి” ఒంటినిండా వైతి కప్పకుంటూ, ముసి ముసి నవ్వులతో “వెల్లండి బాబు” అంది.

రామవులు గదిలోకి ప్రవేశించడం తడవుగా ఉలూచి అతనికి సర్పలా చుటేసింది.

ఆమె ఒంటిమీద వస్త్రాలు నామమాత్రం. ఆ గది అంతా సుగంధ పరిమళభరితం.

ఏకాంతం. అంగీకారం ఆమోదం ఆహ్వానం అయినా భయం, సంకోచం, వేదన.

ఆక్షణంలో వచ్చి పడ్డా రాయింట్లోకి, శాంతిభద్రతల రక్షకులు దండుకు దండూనూ.

హింస దూషణ అవమానం అన్నీ వరసగా సంభవించేయి. ఉలూచి బాహు పరీ రంభం కాదది, శృంగార సర్ప పరిష్కరంగం..... [ఇందులోని కొన్ని వర్ణనలకు సమాచారం అందించిన మిత్రుడు సదాశివరావుకి కృతజ్ఞతలు]